

Η. ΠΑΛΗΑ ΑΘΗΝΑ ΣΑΝΑΖΗ

Ραδιοφωνική έκπομπή διά
τὴν 15ην Δεγούστου 1971
ἡμέραν ΚΥΡΙΑΚΗΝ
καὶ ὥραν: 21.45 - 22.15

Τὴν ἐκπομπὴν παρουσιάζουν ὁ ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ καὶ ὁ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ. Τραγουδοῦ ἡ ΚΑΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ.

127 m

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στὴν περασμένη μας συνάντησι, ἀγαπητέ μου Γεάγιο, εἶχαμε πᾶει στὴν Κηφισιά...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μὲ τὴν σιέφι βέβαια καὶ τὴν ἀνάμνησι...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἀσφαλῶς ὅπως πάντα, μὲ τὴν σιέφι καὶ τὴν ἀνάμνησι. Εἶχαμε πᾶει
καὶ λοιπὸν στὴν Κηφισιά καὶ θυμηθῆκαμε... καὶ τί δέν θυμηθῆκαμε...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κυρίως τίς γαϊδουροκαβαλλαρίες πού συνήθιζαν οἱ κομφευόμενες ἀθηναῖες γιὰ διασκέδασι.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Καὶ καλᾶ πού εἶπες τὴν φράσι : κομφευόμενες ἀθηναῖες γιὰ νά τονίσωμε ἄλλη μιὰ φορά, ὅτι στὰ περασμένα ἀθηναϊκὰ χρόνια, ἡ Κηφισιά ἦτανε τὸ ἐπίκεντρο τῆς ἀνωτέρας τάξεως στὴν Ἀθήνα καὶ ὅτι ὁ λαὸς δέν τὴν συμπαθοῦσε πολὺ, προτιμώντας τὸ Μαροῦσι, τὸ Χαλάνδρι, τὸ Ἡράκλειο καὶ ἀφήνοντας τὴν Κηφισιά στὴν ἀθηναϊκὴ ἀριστοκρατία. Ἐμεῖνο ὅμως πού χαρακτηρίζει τὴν Κηφισιά, εἶναι τὸ ἀρχαιότατο ὄνομά της. Κηφισιά ἢ μᾶλλον στὴν ἀρχαιότητα : Κηφισία.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Αὐτὸ λοιπὸν δέν τὸ φανταζόμουνα. Ὑπῆρχε στὴν ἀρχαιότητα ἡ Κηφισιά - παρντόν - ἡ Κηφισία ὅπως τὴν εἶπες ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βεβαίότατα καὶ λογαριαζότανε καὶ τότε σάν ἐξοχὴ ἀριστοκρατικὴ.

ANNIΔΗΣ Μπράβο λοιπόν της Κηφισιάς που έχει ντοιουμέντα και περγαμηνές άριστοκρατικής καταγωγής.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Και νά λάβης ύπ' όφει σου άγαπητέ μου Γιάννο, για νά κάνωμε και λίγη ιστορία, όταν ο μυθολογικός βασιλεύς των 'Αθηνών, ο 'Ερεχθεύς, έκτισε αυτήν την πόλι, την 'Αθήνα, έδημιούργησε γύρω της άλλες δώδεκα μικρότερες πόλεις, δώδεκα δήμους, για νά προστατεύεται η 'Αθήνα. Τα όνόματα των δώδεκα δήμων, έχουν χαθεί και λησμονηθεί. Παμβωτιάδαι, 'Αγρυλή, 'Αναγυροϋς... που νά τά θυμάται κανείς όλα αυτά. Ένα μόνο όνομα δήμου έζησε και παρέμεινε ός τά χρόνια μας : η Κ η φ ι σ ι ά, η πόλις ή ο δήμος που έκτισεν ο 'Ερεχθεύς επάνω στον ποταμό Κηφισό.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Όστε από τον ποταμό Κηφισό προέρχεται η Κηφισιά ; Διαιώς λοιπόν έχει διατηρήσει προνόμια η Κηφισιά, αφού υπάρχει και ζη τρεις χιλιάδες χρόνια... Και τώρα θυμάμαι, ότι ο αυτοκράτωρ της Ρώμης ο 'Αδριανός που άγαπούσε πολύ την 'Αθήνα, όταν έρχότανε στην 'Αθήνα, κατοικούσε στην Κηφισιά, όπου είχε κτίσει ένα άνάκτορο, στην τοποθεσία του Κοκκιναρά.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Και νά που συμφωνούμε στα ντοιουμέντα για την άριστοκρατικότητα της Κηφισιάς. Κι' έπειδή ανέφερες μια τοποθεσία της, τον Κοκκιναρά, σου υπενθυμίζω άλλες τέσσερις τοποθεσίες της Κηφισιάς, τό Στροφύλι, την Χελιδονοϋ, τό Κεφαλάρι και τον Πλάτανο. Και σιέφου Γιάννο ότι αυτές οι όνομασίες έχουν παραμείνει και άποθανατισθεί σ' ένα διτάστιχο του Μωραϊτίνη.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Θαντάζομαι ότι θά είναι από τά ρομαντικά του Μωραϊτίνη...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Χμ... όπως τό πάρη κανείς. Μου έλεγε ο 'Ιδιος ότι κάποτε, έξηντα χρόνια πριν, του έρεσε πολύ μια άθηναία που κατοικούσε μονίμως στην Κηφισιά και την είχανε βγάλει Κηφισιώτισσα. Κάποτε ο Μωραϊτίνης της έστειλε ένα γράμμα μέ στίχους. Μου τό είχε υπαγορεύσει τότε και τό είχα γράψει. Διάβασέ το αν θέλης.

ΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί βέβαια θά τό διαβάσω... (Διαβάζει)

Σάν βέρα Κηφισιώτισσα, ώραία μου κυρά
ἔχεις δυό χείλη κόκκινα, σάν τόν Κο κ κ ι ν α ρ ᾶ
κι' ὅταν ἀρχίσης τίς στροφές καί σέ κοιτοῦν οἱ φίλοι
πάλι θυμίζεις Κηφισιά, πού γίνεσαι Σ τ ρ ο φ ί λ ι.
Σάν βάζης τό κεπέλλο σου καί παίρνεις τόση χάρι
τότε τό κεφαλάκι σου, γίνεται Κ ε φ α λ ᾶ ρ ι
κι' ὅταν γιά χάρι τοῦ ἑνός, γιά χάρι τοῦ ἄλλουνοῦ
πετᾶ ἡ καρδιά σου ἐδῶ κι' ἐκεῖ... εἶσαι Χ ε λ ι δ ο ν ο ῦ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ὅμως ἡ ἱστορία τῆς Κηφισιώτισσας εἶχε καί συνέχεια. Φαίνε-
ται πώς ἦτανε πνευματώδης ἡ ὁμορφή ἀθηναία π ο ῦ ἔλαβε τό
ἔμμετρο γράμμα καί τοῦ ἔστειλε μίαν ἀπάντησι. Τήν ἔχω καί
αὐτήν καί διάβασέ την.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ (Διαβάζει) Τόν Πλάτανο, τόν ξέχασες νά μοῦ τόν ἀναφέρης
Γι' αὐτό κι' ἐγώ σοῦ ἀπαντῶ : "Αν ἴσως ὑποφέρης
ἀπό μέγαλον ἔρωτα, περίμενέ με ἐκεῖ
αὔριο βράδυ στίς ἑπτά, αὔριο Κυριακή.
Κι' ἂν μετανοιώσω φίλε μου καί δέν συνατηθοῦμε
Χαιρέτα μου τόν Πλάτανο... καί θά τά ξαναποῦμε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ἄξιζε ἡ ἀπάντησις τῆς Κηφισιώτισσας. Καί μοῦ ἔλεγε ὁ ἀλησμό-
νητος φίλος μου ὁ Μωραϊτίνης ὅτι ἦτανε μία ἀπό τίς λίγες φο-
ρές πού βρῆκα τήν δάσκαλό μου. Τοῦ εἶπα τότε ἐγώ : Θέλεις νά
πης τήν δασκάλα σου Τίμο. Καί ὁ Μωραϊτίνης μοῦ ἀποκρίθηκε.
"Ὁχι, τόν δάσκαλό μου, γιατί ἡ δασκάλα γαλλικά λέγεται :
μ α ι τ ρ ῆ ς καί ἡ ὁμορφή Κηφισιώτισσα δυστυχῶς δέν ἔγινε
μαιτρέσσα μου...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ Κηφισιά διακρινότανε καί γιά τίς ὁμορφες
ντόπιες γυναῖκες. Θυμᾶμαι μιά κωμῶδια τοῦ Ξενόπουλου, τόν
Πειρασμό... Ἡ νεαρή ὁμορφή ὑπηρέτρια πού ἀναστατώνει ὅλο τό
σπίτι μέ τήν ὁμορφιά της καί τήν σκανδαλιά της, εἶναι Κηφι-
σιώτισσα. Νομίζω δέ ὅτι τό ἀναφέρει αὐτό στήν Αὐτοβιογραφία
του ὁ Γρηγόριος Ξενόπουλος.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Οί παλαιοί άθηναίοι πιστεύανε ότι τό νερό τής Κηφισιάς, τό περίφημο δροσερό της νερό έκανε όμορφες τίς γυναίκες. Κι' έχομε γι' αυτό ένα ντοκουμέντο, από τά 1870, ένατό χρόνια πριν, άγνώστου ποιητού που λέει :

Πώς λαχταρώ, πώς λαχταρώ - στήν Κηφισιά νά πιω νερό
σ' αυτήν τήν θεία Κηφισιά - νά νοιώσω νειάτα και δροσιά.
Νά σαν κοιτάζω άντικρύ - μία Κηφισιάτισσα μικρή
τό βρίσκω πιο πολύ σωστό - μέ δυό φιλιά νά δροσιστώ !...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δικαίως λοιπόν ή Κηφισιά έχει τέτοια φήμη. Όμως δέν νομίζει ότι πρέπει νά θυμηθούμε και κανένα τραγούδι ; Οί παλιές καντάδες δέν ήτανε προνόμιο στήν 'Αθήνα μονάχα. Πολύ συχνά τίς νύχτες άντηχοϋσε και ή Κηφισιά μέ άθηναϊκά τραγούδια, όπως τό περίφημο : Ποιά είν' έκεινή... 'Αξίζει νά τό θυμηθούμε μέ τήν γλυκειά φωνή τής Κλειώς...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Ποιά είν' έκεινή - που κατεβαίνει...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Έχει και άλλες περιγαμηνές ή Κηφισιά. 'Εκτός από τόν ρωμαίο αυτοκράτορα 'Αδριανό που είχε κτίσει άνάκτορο στήν Κηφισιά, άν προχωρήσωμε στά χρόνια τής Φραγκοκρατίας, μαθαίνουμε ότι οί Δελάρός δοϋνες τών 'Αθηνών και οί Μαμφερράτοι, όπως ό Βονιφάτιος ό Μονφερρατικός, κτίζανε έπαύλεις στήν Κηφισιά. Κι' έχομε ένα γάλλο περιηγητή που γράφει ^{έδω} έδω κι' έξαπόσια χρόνια, στα 1350 ότι εζδε σε μία τοποθεσία κοντά στήν 'Αθήνα που λέγεται : Σιφίζια κονταρομαχίες. Μάλιστα, μεσαιωνικές κονταρομαχίες.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Αφού αυτήν τήν τοποθεσία τήν άποικαλει ό φραντσέζος περιηγητής Σιφίζια, είναι φανερό ότι πρόκειται για τήν Κηφισιά.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Και τά λέμε αυτά για νά αποδείξωμε ότι ποτέ δέν έπαψε ή Κηφισιά νά είναι μία ευχάριστη διαμονή για τούς άθηναίους τό καλοκίρι. Κι' έχομε κι' ένα τοϋρκο περιηγητή, τόν μοναδικό τοϋρκο περιηγητή που τό βεβαιώνει αυτό.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Αν λές για τούριο περιηγητή, θά έννοης τόν περίφημο 'Εβλιᾶ Τσελεμπή, πού έπεσιέφθη τήν 'Αθήνα στά 1 6 6 7 καί γράφει για τήν Κηφισιά. Τό μ ε ν ζ ί λ ι τῆς Κηφισιάς... μενζίλι, σημαίνει τούρινα ταχυδρομικός σταθμός μέ μεγάλο χάνι, για ν'άλλάζουν ἔλογα οἱ ταξιδιώτες... Γράφει λοιπόν στό 'Οδοπορικό του ὁ 'Εβλιᾶ Τσελεμπή : Τό μενζίλι τῆς Κηφισιάς, εἶναι μιᾶ μικρή ἑπαρχία, χωρισμένη ἀπό τήν ἑπαρχία τῆς 'Αθήνας. 'Αποτελεῖται ἀπό μερικά χωρ λουδάκια πού δλα μαζί ἀνήκουνε στόν Σουλτᾶνο. Περίφημα εἶναι τᾶ τραγανά ἄσπρα κερᾶσια της...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ἄσπρα κερᾶσια. θά έννοῦ προαφνῶς τᾶ πετροκέρασα ὁ τούριος περιηγητής. "Ομως παραδόξως δέν μιλάει πουθενά για τίς κηφισιώτικες φράουλες.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πολύ φυσικό αὐτό. Τήν ἐποχή πού ἦρθε ὁ τούριος αὐτός περιηγητής στήν 'Αθήνα, στά 1667, οἱ φράουλες ἦτανε ἄγνωστες στήν 'Ελλάδα. Καί μαντεύω ὅτι θά τίς ἔφεραν Ἰταλοί κηπουροί, γιατί τό ὄνομα τοῦ καρποῦ αὐτοῦ φ ρ ᾶ ο υ λ α, εἶναι παραφθορά τῆς Ἰταλικῆς ὀνομασίας φ ρ ᾶ γ κ ο λ α.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ετσι θά εἶναι. "Άλλως τε ἐσύ Γιάγιο μου, εἶσαι εἰδικός στά βοτανολογικά καί σέβομαι κάθε σου σχετική γνώμη. "Ομως ἐγώ θά γυρίσω λίγο πιό πίσω, σ'αὐτό πού λέγαμε ὅτι γινόντουσαν μεσαιωνικές κονταρομαχίες στήν Κηφισιά, γύρω στά 1300 ἐπί Φραγκοκρατίας. φαίνεται ὅτι αὐτές οἱ κονταρομαχίες τῶν ἱπποτικῶν χρόνων ἔφησαν κατάλοιπο στήν ἐποχή μας - ὄχι τήν τωρινή, τήν δική μας ἐποχή - μά τήν ὁμορφη παλιά ἀθηναϊκή -ἐποχή τοῦ 1900, τίς συχνότατες μονομαχίες πού γιντόντουσαν κυρίως μεταξύ ἀξιωματικῶν. Καί ἡ Κηφισιά ἦτανε τακτικά τόπος μονομαχιῶν.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Αναφέρονται τίποτε γνωστές μονομαχίες ; λέγοντας γνωστές, έννοῦ μεταξύ γνωστῶν ἀθηναίων.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δύο περίφημες μονομαχίες στήν Κηφισιά. 'Η πρώτη ἔγινε μεταξύ ἑνός λοχαγοῦ Βάλβη καί τοῦ ταγματάρχου 'Αργυροπούλου.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Για λόγους αισθηματικούς βέβαια.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όχι κι' αυτό είναι τό παράξενο. Για λόγους καλλιτεχνικούς. Βρισκότανε τότε στήν 'Αθήνα, ό διάσημος Ιταλός τενόρος 'Ανσέλμι πού ήτανε προσωπικός φίλος του λοχαγού Βάλβη κι' ένα βράδυ ό Βάλβης είχε προσκαλέσει σέ γεύμα τόν τενόρο στό ξενοδοχείο Μελά, στήν Κηφισιά. Μετά τό γεύμα, μερικές κυρίες παρεκάλεσαν τόν 'Ανσέλμι νά τραγουδήση στόν κήπο του ξενοδοχείου Μελά πού ήτανε λουσμένος ένεينو τό βράδυ από τήν πανσέληνο...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Φαντάζομαι τήν σκηνή. Ρομαντισμός και δέν συμμαζεύεται.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ακριβώς. Παραδόξως ό 'Ανσέλμι δέχθηκε. Ήτανε πάντα ύποχωρητικός τίς ύμορφες γυναίκες. Και αφού δημιουργήθηκε τό άκροατήριο, ό 'Ανσέλμι άρχισε νά τραγουδά, χωρίς μουσική συνοδεία, ναπολιτάνικες ρομάντζες... Οί κυρίες κρεμόντουσαν από τά χείλη του, γιατί δέν είχε μόνο ωραία φωνή ό 'Ανσέλμι μά ήτανε και πολύ ύμορφος άνδρας. Ένας άθηναίος, ό ταγματάρχης 'Αλέκος 'Αργυρόπουλος έζήλεψε φαίνεται γιατί κάποια ντεμουαζέλλα πού τήν άγαπούσε έδεεχνε μεγάλη προτίμησι στόν Ιταλό τενόρο. Για νά άντιδράση ό 'Αργυρόπουλος, άρχισε νά μιλάη δυνατά μέ τήν συντροφιά του τήν ώρα πού τραγουδούσε ό 'Ανσέλμι. Φυσιικά ό Βάλβης τό έθεώρησε αυτό προσβολή και έκανε παρατήρησι στόν 'Αργυρόπουλο μέ έντονο ύφος.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μαντεύω τήν συνέχεια. 'Ο ταγματάρχης θ' άπήντησε πιο έντονα από μη και τραβήξανε τά σπαθιά...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βλέπεις ήτανε ή έποχή πού οί στρατιωτικοί κυκλοφορούσαν με τί σπαθιά τους στή μέση... Φυσιικά, παρενέβησαν οί ψυχραιμότεροι και οί δύο άντίπαλοι δέν σφαχτήμανε επί τόπου, μά τήν έπομένη έγινε ή μονομαχία στόν Κοκκιναρά μέ πιστόλια. Τραυματίσθηκε έλαφρά ό λοχαγός Βάλβης και... οί άντίπαλοι συμφιλιωθήμανε
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αυτή ήτανε ή πρώτη μονομαχία για λόγους καλλιτεχνικούς. Ή δεύτερη ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἡ δεύτερη ἦτανε πιό σοβαρή ἀκόμη. Περίπου τήν ἴδια ἐποχή, γύρω στά 1900, ἔδω κι' ἑβδομήντα χρόνια τήν προκάλεσε ὁ περίφημος παλλημαρῆστῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὁ Ἰλαρχος Γεώργιος Μουρούζης... αὐτός πού μονομαχοῦσε γιά φέλλου πήδημα. Μοῦ ἔλεγαν παλαιότεροι ἀθηναῖοι ὅτι ὁ Μουρούζης ἐκείνη τήν ἐποχή ἀγαποῦσε κάποια πού ἔδειχνε φανερά τήν προτίμησί της γιά τόν πρίγκηπα Νικόλαο... Μά προτιμῶ νά σοῦ πῶ τήν συνέχεια ἀφοῦ διακρίνωμε λίγο μ' ἓνα τραγοῦδι...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι' ἓνα τραγοῦδι πού θά ταίριαζε στήν περίστασι αὐτή, εἶναι τό
" Ἐνθυμήσου σιληρά... " Ἡ κλειώ θά μᾶς τό τραγουδήσῃ.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Ἐνθυμήσου σιληρά
τήν ὡραία βραδυά...

Κ. τ. λ. Κ. τ. λ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Λοιπόν, ἀνυπομονῶ νά μάθω τήν συνέχεια τοῦ ἐπεισοδίου τοῦ Μουρούζη.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὅπως ἦτανε φυσικό, ὁ Ἰλαρχος Μουρούζης πού εἶχε πιεῖ κι' ὄλας ἀρμετά, ζήλεψε, θυμωσε καί εἶπε μιά βαρειά προσβλητικὴ φράσι γιά τήν κυρία ἐκείνη. Ὁ ὑπασπιστής τοῦ πρίγκηπος Νικολάου, ἕνας λοχαγός Πάλλης, τοῦ ἔκανε μιά πολύ ἔντονη ἀρατήρησι...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Θά τραβήξανε πάλι τὰ σπαθιά...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι' ἐπειδὴ θά ἐπενέβησαν πάλι οἱ ψυχαριμότεροι, τό ἐπεισόδιο θά ἔληξε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Προσωρινά ὅμως, γιατί τό ἴδιο ἐκεῖνο βράδυ ἀντηλλάγησαν μάρτυρες καί ἡ μονομαχία ὠρίσθηε γιά τήν ἐπομένη τό πρωῒ στήν Κηφισιά...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τόν τόπο τοῦ ἐπεισοδίου. Καί ἔγινε ἡ μονομαχία ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στάσου καί μή βιάζεσαι. Ὁ πρωθυπουργός τότε Ἀλέξανδρος Ζαΐμι ἔδωσε ἀυστηρή διαταγή στήν χωροφυλακή νά ἐμποδίσῃ τήν μονομαχίαν μέ κάθε τρόπο.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί ἡ μονομαχία ματαιώθηκε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπα· ἔννοεῖς ὅτι ἀπό τὰ ξημερώματα, ἔφιπποι χωροφύλακες εἶχανε πιάσει τὰ πόστα, περιμένοντας νά δοῦνε τὰ ἀμάξια πού θά μετέφεραν τοὺς μονομάχους· Εἶχανε πιάσει τόν Κοκκιναρά, τήν Καλιδονοῦ, τό Στροφίλι... Ὅμως τό καλό τό παλλημάρι ξέρει κι' ἄλλο μονοπάτι· Καί κατά τήν διάρκεια τῆς νύχτας, οἱ μάρτυρες ἀμφοτέρων, παρειάλεσαν τόν ἀξιωματικό Ζυμβρανάκη πού εἶχε κτήμα στήν Κηφισιά, νά δεχθῆ νά φιλοξενήσῃ τήν μονομαχία στό κτήμα του
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι' ἔτσι οἱ χωροφύλακες περίμεναν ἕδρια·
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Οἱ ὄροι τῆς μονομαχίας ἦτανε βαρύτεροι· Μέχρι θανάτου ἢ βαρέος τραυματισμοῦ ὥστε νά καθίσταται ἀδύνατος ἡ συνέχισις τῆς μονομαχίας·
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σοβαρά τὰ πράγματα λοιπόν,...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σοβαρώτατα· Καί μέ τήν πρώτη βολή, ἡ σφαῖρα τοῦ ἱλάρχου Μουρούζη, βρίσκει τόν λοχαγό Πάλλη στά δεξιὰ τῆς κοιλιάς καί κτυπᾷ στήν χρυσή ταμπαιέρα πού εἶχε στό μέρος ἐπεινο ὁ λοχαγός Πάλλης· Ὁ Πάλλης ἔπεσε κάτω καί φυσικά μέ τήν ἐπέμβασι τῶν μαρτύρων, ἡ μονομαχία δέν ἐξακολούθησε...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Εὐτυχῶς... Καί ποῦ ἔγινε τό ἐπεισόδιο, τό ἀρχικό ἐπεισόδιο ἔννοῶ ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ποῦ ἄλλοῦ παρά στό κοσμιώτατο ξενοδοχεῖο τοῦ Μελά, γεγονός πού ἀνάγκασε τόν Σουρή νά γράψῃ στήν ἐφημερίδα του :
Μακρυά ἀπ' τόν κήπο τοῦ Μελά - νά μήν μπλεχτήτε σέ μελά...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πολύ ὦρατο... μά καί πολύ ἐνδιαφέρουσα ἡ συζήτησις γιά τίς παλαιές μονομαχίες· Καμμιά ἄλλη δέν ἔχεις ὑπο' ὄφει σου ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγνο μου, βλέπω ὅτι σ' ἔχει πιάσει ἱπποτιικό μένος· Ὅρες εἶναι νά ξιφουλκήσῃς ἐναντίον μου...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μή φοβᾶσαι καί δέν κρατῶ, ἔχι σουγιά, μά οὔτε στυλό ἐπάνω μου·

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τότε αγαπητέ μου Γιάγνο, άφου δέν έχεις πολεμοχαρείς διαθέσεις ής θυμηθοσμε κανένα είρηνικό τραγουδι.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ 'Υπό τόν θρο νά προχωρήσωμε λίγο στην έποχή, νά φθάσωμε ώς τά 1920 καί νά θυμηθοσμε τό περιλάλητο φραντσέζικο άπάχλιο τραγουδι : Σ'έ μόν θυμ'... Τό θυμσαι :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δές νά τό 'χω ξεχάσει ; Καί πού δέν έχει τραγουδησει αυτό τό τραγουδι ; Καί ποιός δέν τό 'χει πεζ ;

ΚΑΒΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου)

Μέσ'τήν ζωή - είναι μόνη μου πνοή - καί σκοπός μου
Ένας άνδρας αυτός - δυνατός καί ζηλευτός - ό άνθρωπός μου.
Κι'έν μέ τυραννά - τόν λατρεύω άληθινά - σαν τό φως μου
καί μπορώ νά σάς πω - δίχως διόλου νά ντραπώ
πώς νά ζήσω δέν μπορώ χωρίς φιλιά - καί δίχως άγναλιά
σέ μιá έρωτική καί μυστική - μικρή φωλιά...
Ρ ε φ ρ α ί ν

Πως άλλοιως νά σάς τό πω ; Τόν αγαπώ
είμαι σιλάβα του πιστή - κι'έν χρειαστη
ότι κι'έν μου πη θά πάνω - κι'ας πεθάνω.
Μά κι' αυτός μέ λαχταρά - κι'έν μιá φορά
θά μου μπήξη τήν φωνή - ύπομονή
ούτε λέξι δέν θά πω - τόσο πού τόν ά γ α π ω !...
ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τί τραγουδι ήτανε κι' αυτό... Τί θρυλική επιτυχία. Τό είχε τραγουδήσει πρώτη στον κόσμο ή διάσημη γαλλίδα Μιστενγιέτ. Σκέφου ότι οί άθηναίοι ξέρανε πως τό είχε τραγουδήσει ή Μιστενγιέτ καί όταν γρηά πλέον έκανε μιá περιοδεία καί ήρθε στην 'Αθήνα στα 1949 περίπου, οί άθηναίοι της ζητήσανε νά πη αυτό τό τραγουδι...
ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Μέ μπλένεις μέ τήν Μιστενγιέτ καί πως νά μου φας τήν τρίτη μονομαχία πού μου ύποσχέθηες
ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θα άπογοητευθής Γιάγνο, γιατί αυτή ή τρίτη μονομαχία ήτανε κωμική ...

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κωμική μονομαχία ; Δηλαδή ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δηλαδή μιὰ μονομαχία εϊκονική. Μονομαχία πού είχε όλα τὰ στοιχεία τῆς μονομαχίας, σύμφωνα μέ τόν περίφημο κώδικα τοῦ Ταβερνιέ, μὰ ἦτανε φεύτικη...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί τὸ ξέρανε οἱ ἀντίπαλοι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὁ ἕνας μόνο, αὐτός πού ἐπρόκειτο νά σιοτωθῆ εϊκονικῶς. Τὰ πράγματα συνέβησαν ὡς ἑξῆς : Ὁ δημοσιογράφος καί θεατρικός συγγραφεύς Γεώργιος Τσοιδόπουλος εἶε γράφει μιὰ κωμῶδια καί κάποιος θεατῆς, γνωστός ἀθηναῖνός τύπος, ὁ "Ἴβος, μέ τὰ μακρὰ γένεια καί τὴν ὀμπρέλλα παθηγητῆς ξένων γλωσσῶν, ἐξεφράσθη δυσμενέστατα γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Τσοιδόπουλου...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καταλαβαίνω, εἰς φουντώσανε τόν Τσοιδόπουλο νά ζητήσῃ τόν λόγο ἀπό τόν "Ἴβο...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάλιστα, ὁ ὁποῖος πῆρε πολύ σοβαρὰ τὸ ζήτημα, ὄρισε τοὺς μάρτυρας του, μεταξύ τῶν ὁποίων ἦτανε καί ὁ Λάσιναρης ὁ γνωστός εἰδυμογράφος τῆς ἐποχῆς καί ἡ μονομαχία ὄρισθημε στο τέρμα Πατησίων... Ἐννοεῖται ὅτι οἱ συνεννοήσεις γιὰ τοὺς ὄρους τῆς μονομαχίας κράτησαν δύο μέρες, φιλότητι οἱ μάρτυρες ἐπρόβαλλαν διαρκῆ ἀντιρρήσεις. Νέ πιστόλι ; Νέ πιστόλι μάλιστα. Μὰ θὰ κώφῃ τὰ γένεια του ὁ κύριος "Ἴβος, φιλότητι ἔν μπλέξῃ ἡ σφαῖρα τοῦ Τσοιδόπουλου στὰ γένεια τοῦ "Ἴβου δέν θὰ τόν σιοτώσῃ... Φυσικῶς ὁ "Ἴβος ἦτανε ἀνεύδοτος. Νὰ κώφῃ τὰ γένεια του ; Δέν μπορούσε νά γίνῃ τέτοιο πρᾶγμα. Κάποιος ἐπρότεινε νά μονομαχήσουν μέ ὀμπρέλλες, μὰ ὁ Τσοιδόπουλος εἶχε ἀντιρρήσεις. "Ὀχι, εἶπε διότι ἄντιπαλός μου ἐγεννήθημε μέ ὀμπρέλλα καί τὴν χειρίζεται καλύτερα ἀπό μένα...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τέλος πάντων τί ἀπέγινε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μονομαχήσανε μέ πιστόλια... ἄσφαιρα όμως. Ὁ Τσοιδόπουλος τὸ ἤξερε βέβαια καί ἡ συμφωνία ἦτανε νά πέσῃ δηθεῖ νεκρός ὁ Τσοιδόπουλος γιὰ νά δοῦνε τί θὰ ἔκανε ὁ "Ἴβος.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί τί απέγινε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Η ήγανε μέ δύο άραξια στά Πιτήσια, κατέβησαν οί δύο άντίπα-
λοι, οί μάρτυρες διάλεξαν τό μέρος, μετρήσανε μέ βήματα τήν
άπόστασι καί οί δύο μονομάχοι, μέ τούς γιανάδες τών σακκιών
σηωμένους, όπως έπιβάλλεται γιά νά μή δίνη τό λευκό πολλάρο
εϋνοδο στόχο, έτοιμάσθησαν. Οί μάρτυρες δεξιά καί άριστερά,
οί δύο γιατροί καί ό διαιτητής τής μονομαχίας έτοιμοι. Δί-
νει τό πρόσταγμα ό διαιτητής : "Ετοιμοι ; Θα πυροβολήσετε
μέ τήν συλλαβήν πυρ !... "Ετοιμοι ; "Ένα - δύο - τρία... Πυρ !

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μπάμ - μπάμ... Δυό πιστολιές ακούστησαν σχεδόν ταυτόχρονα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ο Τσοιόπουλος πέφτει χάμω ακίνητος. Τρέει ό γιατρός καί σέ
λίγο ακούγευαι ή φωνή του : Νευρός... Κι' αρχίζει νά όλοφύρεται
τότε ό "Ιβος... Τί Ξανα, τί Ξανα... σκότωσα τόν φίλο μου !
Τέλος πάντων, τόν πήρανε τόν "Ιβο, όδυρόμενο καί τόν πήγανε
στό ζυθοπωλετο τής "Ηβης νά τόν παρηγορήσουν... Καί ξέρεις πό-
τε παρηγορήθηκε ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τό φαντάζομαι. "Όταν θα είδε σέ λίγο τόν Τσοιόπουλο μπροστά
του ζωντανό... Καί άσφαλώς ή ζυθοποισία νά εξακολούθησε πολλές
ώρες ένώ οί μονομάχοι γλεντούσαν καί τραγουδούσαν τό τραγουδι
τής έποχής : "Αχ τ'ά βάσανα δέν βαστώ..."

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (μέ συνοδεάι πιάμπυ) Τόν κόσμο θ' αφήσω καί θ' άύτουκτονήσω
Τήν πλάνα του τάφου ζητώ...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γ άγιο μου άγαπητέ, πάλι πέρασε ή ώρα μας καί πάλι θα
καληνυχτίσωμε τούς καλούς μας καί ύπομονετικούς άπροατάς...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Αφού τούς ποθμε : 'Ωρεβουάρ γιά τήν έπόμενη Κυριακή, τήν
Ίδια ώρα.